

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz borítva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

A háboru réme kísért.

Makó, július 23.

A háboru réme kísért. Nehéz aggodalom szállja meg milliónyi ember szívét. Talán már mahoinap el kell szakadni a békés foglalkozástól, fegyvert kell ölteni és gyilkolni menni. Ádáz öldöklés képe rajzolódik elénk; magyar és szerb, német és orosz, francia és román fegyveresek milliói törnek egymásra. Százszernyi özvegy, millió árva emlegeti siratva az élet esztendejét...

A háboru réme kísért. És azok, akik ezt a világcsapást föl akarják idézni, honfittársaink sorában vannak. Nem lehet tagadni, a monarchiában egy erős háborupárt létezik, erős és tevékeny. Nem látjuk világosan kicsodák, de látjuk átkos működésüket. A polgári sajtó csupa uszítás. Nap-nap után új rémesek látnak napvilágot. A gazdasági élet pang. A lapok nyíltan hirdetik, hogy inkább történjen ki már a háboru, semhogy ez a rettenetes feszültség még tovább is tartson.

A háboru réme kísért. Kik azok a sötétben bujkáló alakok, akik a világháboru rémét idézik föl? Ostoba államférfiak csapata, akik semmiféle nehézséget másképpen, mint kardcsörtetéssel megoldani nem tudnak; nagyravágyó katonatisztek, akik a háboruban gyors előmeretekre számítanak; profi hátszeregszállítók, akik nyereségüket a vérontás révén remélik megsokszorozni! Ezek alkotják a háborupárt magját, ezek uszítanak a vérontásra. És az uszítás nem eredménytelen. A rendszeres hajszák fölkelik a tömegek vérszomját; az uszítók szolgálatában álló sajtó a hazafiságra, a magyarságra, az ősi dicsőségre hivatkozik. A mindennapos uszítás kezd gyümölcsöt megteremteni; az emberek elnyomják, elszorítják természetes iszonyukat; az emberek kezdenek megbarátkozni a vérontás gondolatával.

A mi föladatunk, a mi kötelességünk, hogy fölemeljük tiltó szavunkat a háborupárt véres uszítása ellen, nehogy az uszítók azzal kérkedhessenek, hogy az egész ország mellettük áll. Mi oka van a magyar parasztnak vagy a magyar munkásnak, hogy gyilkolva rátámadjon a szerbekre? Van-e Magyarországon csak egyetlen egy ember, aki azt merné állítani, hogy ő maga, saját személyében bármiféle sérelmet szenvedett volna a szerbek részéről? A magyar népnek a világon semmiféle oka nincs arra, hogy fegyvert fogjon a szerbek ellen, hogy gyilkoljon, vagy maga áldozatul essék a gyilkoló golyónak! A szerb nép soha

semmivel sem bántotta a magyar népet. És az, hogy egy esztelen gonosztevő két emberéletet oltott ki Szerajevóban, nem elég ok arra, hogy miatta százszereket pusztítsunk el a csatatéren; folyjon bár milliók vére, a galádai legyilkolt trónörökös pár ettől életre kelni nem fog!

A mi föladatunk és kötelességünk Magyarországon dolgozó népének nevében tiltakozni minden vérontás ellen! A dolgozó nép ellenségei nem Szerbiában laknak. Nem Szerbiában, itt közöttünk laknak a mi ellenségeink, a kastélyok és paloták lakói. A szerb nép nekünk nem ellenségünk; semmi okunk sincsen ellene hadba szállani!

De nemcsak az ország dolgozó népének, de az ország egész népének, az uralkodó osztályt beleértve, nincs semmi oka a háboru rémségeit fölidézni! A monarchia győzelem esetén nem nyerhet semmit. A monarchia nem hódíthatja meg Szerbiát és Montenegrót, mert a monarchia területén már most is annyi ellenséges érzelmi nemzetiség él, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel képes őket fékentartani a mai abszolutisztikus rendszer keretében. A monarchia képtelen újabb hódításra. A győzelmes háboru nyeresége tehát előreláthatóan semmi. A veszített háboru esélye pedig: a monarchia teljes szétbomlása. Veszített háboru után ez a rosszul kormányzott, egymással farkasszemmel néző, osztályok és nemzetiségek által lakott államterület menthetetlenül szétbomlik. Nyert háboru esetén semmi nyereség, veszített háboru esetén teljes bukás: ez a helyzet világos képe. Esztelen gonosztevő az, aki ilyen körülmények között háborura uszít!

A háboru réme kísért. A magyar nép kötelessége, hogy az uszításal nyíltan és határozottan szembeálljon, hogy újat állja a hangulat megmérgezésének, újat állja annak, hogy a háborus láz, amelyet nagyravágyó katonatisztek, kaptai hadseregszállítók és ostoba államférfiak szítanak, magával ragadja az ország népét. Ez a kötelessége most minden öntudatos embernek. Nem szabad megengednünk, hogy a háborus láz elragadja a dolgozó tömeget. Bátran és nyíltan kell hirdetnünk: Magyarországon népe nem akar, nem tűr vérontást!

— Justh Gyula Budapesten. Justh Gyula tornyai birtokáról ma délután Budapestre utazott és már délután részt vett a képviselőház ülésén.

Döntés előtt.

Békét remélnék.

Fontos katonai tanácskozások.

A monarchia garanciákat követel. — A monarchia lépése nem lesz különös hatással. — Nyilvánosságra hozzák a döntést. — Hazai Bécsben. — Conrad a királynál.

Főlakartak robbantani egy kaszárnyát.

A monarchia és Szerbia konfliktusában ellentmondók a hírek és úgy, mint rendszeren. Nem is tudunk meg addig biztosat, míg hivatalosan nem teszik közzé a monarchia elhatározását. Valami készül, mert úgy Hazai honvédelmi miniszter, mint Conrad báró vezérkari főnök és Berchtold gróf külügyminiszter Bécsbe érkeztek, sőt a vezérkari főnök ma kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Azt minden oldalról megerősítik, hogy a monarchia nem hagyja magát tovább áltatni Szerbiától és izzó helyzetet akar. Ez azonban még nem háboru, mert Szerbia — jözen ésszel — mást nem is tehet, mint megieszi azt, amit a monarchia kér.

Jellemző, hogy Oroszország nem hisz a háboruban és azt hiszi, békésen intézzük el a konfliktust.

A monarchia garanciákat követel.

Minden értesítés, mely feltétlenül megbízható diplomáciai forrásból érkezik, arról szól, hogy Ausztria-Magyarország a jelenlegi válságban azt a határozott álláspontot foglalja el, hogy nem engedli magát Szerbiától továbbra is áltatni.

Az a jegyzék, amelyet Belgrádban át fognak nyújtani, precíz kívánságokat fog tartalmazni és határozottan követelni fogja azoknak a belgrádi személyiségeknek megbüntetését, akikre nézve a szerajevói vizsgálat kompromittáló adatokat derített ki.

A monarchia egyebekben békés hajlandóságát fogja hangsúlyozni és kijelenti ugyanebben a jegyzékben azt is, hogy nem táplál kétséget aziránt, hogy Szerbia a monarchia követeléseit teljesíteni

fogja. Ausztria-Magyarország Szerbiától azonban garanciákat követel és csak ha ezeket meg nem kapná, fogja a helyzelet más módon való tisztázását mérlegelni.

A monarchia lépése nem lesz különös hatással.

Diplomáciai körökben úgy vélik, hogy a monarchia lépése Szerbiában az európai helyzetre nem lesz különös hatással, ha csak Oroszország nem tekinti az ügyet más szempontból, de erre nézve eddig hivatalos lépés nem történt.

Feltehető tehát, hogy a monarchia lépése a hatalmaknál nem jár majd semmi következménnyel, mintán tudott dolog, hogy a monarchia terrorális ambícióktól nem vezérelteti magát. Ebben a kérdésben a monarchia szövetségeseivel: Németországgal és Oroszországgal teljes egyetértésben van.

Nyilvánosságra hozzák a döntést.

Hivatalosan kijelentik, hogy az itteni és a budapesti lapokban a legutóbbi időben ismételt felmerült ama hírek, melyek szerint a Szerbiának átnyújtandó jegyzék dolgában bármely irányban is döntő elhatározások történtek volna, merő kombináció szüleménye.

Illetékes helyen, mihelyt a döntés megtörtént, nem fognak készni egy pillanatig sem annak nyilvánosságra hozatalával. A forma, tartalom és esetleg kiűzendő határidő azonban csak a Belgrádban teendő lépés megtörténte után fog közölteni mindazokkal, akiket a beállhaló következmények első-sorban érdekelnek.

Hazai Bécsben.

Hazai báró honvédelmi miniszter, aki Karlsbadban van kúrán, tegnapi Bécsbe érkezett és hosz-

szabb beszélgetést folytatott Burián őfelsége személye körüli miniszterrel, Burián báró tanácskozt tegnap a hadügyminiszterrel és Conrad báró vezérkari főnök is Bécsbe érkezett erre a tanácskozásra. Hazai miniszter ma utazott el Bécsből.

(Conrad a királynál.)

A „Narodna Politika” jelenti Ischiből, hogy Conrad báró, a vezérkari főnök ma Bécsbe érkezett és kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Főlkartak robbantani egy kaszárnyát.

A Frank párti „Hrvatika” című lap jelenti, hogy a szlavóniai Indiában e hónap 17 én egy ismeretlen ember főlkarta robbantani az oltani lovassági kaszárnyát. Az őt észrevette, hogy egy ember közeledik a kaszárnyához és rákiáltott, mire az futásnak eredt, de ott hagyott egy táskát a kaszárnya közelében, melyben bombát és dinamitot találtak. Tizenhataladikán egy asszony tett kísérletet a kaszárnya légberőpítésére, de idejekorán elfogták. Nála is találtak egy táskát dinamittal és bombával.

Treuga Dei.

Mindenkivel, csak Tiszával nem!

Mi történt a képviselőház szerdai ülésének végén? Andrássy és Rakovszky a békét kínálják. Tisza teljes behódolást követel.

A képviselőház szerdai ülésének végén ismét egy csapat interpelláció várt előterjesztésre, nagyrészt a szerajevói merénylet és a külpolitikai helyzet kérdésében. A karzatok megteltek, megtelt az ülés terem is és mindenki ezt várta, hogy fülteszik a kérdéseket, mint az elmúlt szerdán és Tisza általánosságokat fog ki vágni, mint egy hétével ezelőtt. A dolgok azonban egész más fordulatot nyertek, egészen furcsa fordulatot, mindenestire olyant, amire — Andrássy és Rakovszky kivül — egyetlen ellenzéki ember, de talán még maga Tisza sem számított. Hogy ellenzéki politikusok, mint amilyeneknek Andrássy és Rakovszky is tekintik magukat, Treuga Dei-t „istenbékét” ajánljanak föl Tiszának, néhány perccel azután, hogy a parlament, ugynevezett mentelmi bizottság ismét néhány ellenzéki dobogott ki a Házból, ilyesmiktől alighanem mentesek voltak Tiszának legboldogabb álmái is.

Hogy elején kezdjük a dolgot, az történt, hogy az interpellációk előterjesztése előtt fölállott Tisza és azt kérte, hogy ne terjesszék elő az interpellációkat, mert ő csak néhány nap múlva adhat mindenről fölvilágosítást.

Ebben a hangulatban aztán mégis megindult az interpellációzás. Mezőssy Béla Bilinski közös pénzügyminiszter eltávolítását követelte, Eszterházy gróf pedig a parlamenti őrség szabályzata dolgában kért fölvilágosítást. Már Mezőssy kezdte emlegetni a parlamenti békét, azt mondván, hogy egy esetleges külpolitikai bonyodalom itt kettészakadva találja a magyar társadalmat és az országgyűlést és ha ez csakugyan így lesz, annak egyedül Tiszának a személye lesz az oka. Tisza erre ismét föl szólalt és azt válaszolta, hogy ha a mostani komoly helyzet fegyveres bonyodalom felé fordulna, ő a békére meg fog a

terni a kezdeményező lépéseket. Ávár lesz azonban béke a pártok között, akár nem, ő hiszi, hogy minden magyar ember megteszi a kötelességét.

Közbejött Eszterházy grófnak kissé hosszadalmas interpellációja, — aztán jött a meglepetés, a függetlenségi pártja mindenestire megdöbbenő szenzáció: Andrássy és Rakovszky-nak a szereplése. Andrássy ajánlatának nem volt olyan konkrét formája, mint a Rakovszky-nak, de az ellenzékben érteket belőle annyit, hogy idegesen nézzenek össze, hogy zavarba essenek a nem várt kijelentések hallatára és határozottan mondják egymásnak, hogy Tiszával nem lehet békülni és a béke nem lehetséges. Andrássy azt mondta, hogy ilyen komoly helyzetben ő sem hagyná el a helyét, azonban keresné a béke lehetőségeit. Hogy melyek ezek a lehetőségek és milyen ez a béke, azt abban látja, hogy meg kell szüntetni a surlódási fülleteket, le kell venni a napi-rendről a közigazgatási javaslatokat, hogy olyan kérdések, amelyek provokálják az összeütközést, a napi-rendben találhatók ne legyenek. Rámutatott arra is, hogy ilyen komoly helyzetben Tisza kidobhatja az ellenzéki képviselőket, rendőrökkel dolgozik, amivel a külföld előtt csöppet sem növeli az ország tekintélyét. Tisza mentegőzött. Hogy a közigazgatás reformjára szükség van, hogy ő védekezésben sohasem megy el addig a határig, ameddig az ellenzék megy a sortáseiben.

Rakovszky beszédében a foglaltatott, hogy a mostani komoly helyzetben a miniszterelnök csakugyan nem hagyhatja el a helyét, szükség van a parlamenti békére, szükség van egy Treuga Deire — ez azonban csak a parlament elnapolásával érhető el. Tisza válaszolt erre is. Körülbelül ezt mondta:

— Eddig azért nem közeledtem békével az ellenzék felé, mert az ellenzéki lapok előre biztosítottak arról, hogy milyen választ fogok kapni. Én azonban nem zárkozom el a béke elől. De holmi frivol precedens ismétléseért, elnapolásért — ideiglenes békéért nem tárgyalok. Végre béke kell, olyan, amelyben az ellenzék elfelejti a multat, el felejt mindent, anélkül, hogy deza-vuálna önmagát.

A rugás valóban er's volt. Ilyen kegyetlen kiabrándítás, ilyen pökhendi orrbautés csak egy Tiszától telhet. A munkapárton örültek is neki. Ujjongtak valóságos és átkurjongáltak az ellenzék felé:

— Na, most mosolyogjatok!

Ezen nem lehetett mosolyogni. Az ellenzék megdöbben, halgatott és elvonult. De, különösen a függetlenségi párt, Andrássy-nak és Rakovszky-nak aligha köszöni meg ezt az estét.

Békét kínálnak Tiszának?

Hát hogyan?

Nem békejobbot kell Tiszának nyújtani. Nem Treuga Dei, hanem a kerülhetetlen harc minden szenvedelmessége kell a kártékony kormány és rendszere elpusztítására.

Megállapítható, hogy ezek a dolgok igen kellemetlen s nagyon kínos benyomást keltenek az ellenzéken, különösen a függetlenségi párt soraiban. Voltak olyan ámuló kérdések is, hogy mi ez? békepuccs a fejünk fölött, a megkérdésünk nélkül. Sokan izgatottan magyarázták a folyosón, hogy a dolgok egészen úgy vannak beállítva, hogy béke lesz Tiszával.

A komoly helyzet, a külső politika feszültsége jó alkalom arra, hogy Tisza a helyén maradjon s hogy a béke fejében ne lehessen követelni az ő távozását. A függetlenségi párt hangulata csöppet sem hajlott a béke felé, sőt Tisza utolsó válasza után teljes képtelenségnek állították a Tiszával való béke lehetőségét is.

Elfelejteti a multat?

Elfelejteti mindent?

Hát hogy volna ez lehetséges? Bevenni Tisza nyomorúságos választójogát s a békével, még az ideiglenessel is szankcionálni minden gonosságot? A parlamenti őrséget? A kidobásokat?

— A béke lehetetlen Tiszával!

A néppártiak szabadkozottak. Hogy Rakovszky rosszul fogalmazott és voltaképpen nem is azt akarta mondani, amit elmondott... S ha olyan nagyon akarná a békét Tiszával, akkor nem mondta volna neki, hogy bármennyire is megingathatatlannak érzi az állását, a népharagnak olyan hulláma osaphat rá, ami pillanat alatt kisöpri az állásából... És így tovább a néppártiak, amivel azonban nem győztek meg senkit, vagy legalább is nem álltak utjába annak a bizalmatlanságnak, ami a történetek után önként, természetesen sarjadtában van a lelkekben Andrássy és Rakovszky iránt.

Különben, mintha Andrássy is megdöbben volna attól, ami történt. Az ülés után megkérdézték tőle, hogy gondolt-e csakugyan olyan békére, véglegesre, tárgyi föltételekkel megköndőre, amilyenről Tisza István beszélt.

— Dehogy! — volt a válasz. — Elhiszem, hogy Tiszának kellene az ilyen béke. De elfeledni a multat? Ilyen békéről szó sem lehet!

Egy Tiszával kapcsolatban azonban percig tartó békéről sem lehet beszélni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Botrány a képviselőházban.

Tizenegy óra után néhány perccel nyitotta meg Beöthy Pál elnök a képviselőház ülését. A megnyitás után Szász Pál előadó terjeszt elő a bizottság jelentését, amely Fernbach Károlyt őt és Sámegi Vilmost tíz nap kizárásra ítéli. Beöthy elnök a jelentés kihirdetése után felszólítja az illető képviselőket, ha jelen vannak, nyomban hagyják el az ülés-termet.

A kizárák közül Sámegi jelen van. Az elnöki felszólítást tudomásul nem veszi s ismételt felszólításra is helyén marad. Most az elnök, bizonyosan azért, hogy határozatot a palotaőrökkel végrehajtsa, öt percre felüggeszti az ülést.

Irtózatos lármá keletkezik az ellenzéken. Izzó szavak és közbekiáltások röpöködnék.

— Szépen csinálják a békét! — harsogja Rakovszky István.

Bakonyi Samu:

— Pokrócot ennek a bandának!

Majd újból harsog a Rakovszky István szava:

— Az uralkodónak is vannak szeméi. Ilyeneket látnia kellene. Kár, hogy már nem viselem a kardbójót. A tán így végzi:

— Sokáig tart a mobilizálás!

Szünet után Beöthy elnök újra megnyitja az ülést. Elmondja, hogy Sámegi a mentelmi bizottság kitiltotta, de mert Sámegi nem engedelmességet, végrehajtsa a határozatot. Megkérdi, hogy a renitens képviselő újból a mentelmi bizottsághoz utasítja-e a Ház? A többség így határoz.

Tíz perc szünet következett. Bevonult Móric főhadnagy a teremőrökkel s távozásra szólítja Sámegi, aki most már, palotaőröktől kísérve, elhagyja az ülés-termet.

Szünet után az elnök bejelenti, hogy „consumatum est”. Folytatják a bélyegvitát.

A Caillaux-pör tárgyalása.

A negyedik nap.

A tegnapi harmadik nappal ki-mérültek a Caillaux pör szenzációi. A tanuvallomások eléggé megmutatták, hogy Caillaux-tette nem volt előre megfontolt gyilkosság, hanem ellenkezőleg, pillanatnyi kétségbeesésnek hatása alatt cselekedett.

Nagyon kedvező volt Caillaux-néra Gastine Renette fegyverkereskedő alkalmazottainak vallomása is. Ha Caillaux-té csakugyan már délután 3 órakor elhatározta volna, hogy Caillaux-t meg fogja ölni, nem alkudozott volna a fegyverkereskedésben és nem vett volna a finom angol fegyver helyett browning-pisztolyt, csak azért, mert az 45 frankkal olcsóbb volt, Caillaux-né nem drámai hősnő, csak kétségbeesésének áldozata. A Figaro fanatikus támadásai még Caillaux higgadt vérért is forrongásba hozták, a pénzügyminiszter felelősségét pedig állandóan roppant mérvű izgalomban tartották, úgy, hogy már tudni sem tudott és lázas önkívületi állapotban volt. A mai párisi sajtó is kiemeli ezt a körülményt.

A Figaro mai számában azt írja, hogy a kormány azt a nyilatkozatot, amelyet Herbeaux államügyész a tegnapi tárgyalás kezdése felolvasott a document vert-re vonatkozólag, nem a maga jószántából tette. Bienvenu-Martin igazságügyminiszternek, aki Villani távollétében a miniszterelnökség és a külügyminiszterium ügyeit is ellátja, valamint Maubi belügyminiszternek tegnap heves jelenetei voltak Caillaux-val és barátaival és csak hosszas vonakodás után teljesítette a kormány Caillaux-nak a nyilatkozatra vonatkozó kérését. A Figaro annyira megy, hogy mind a két minisztert megvádolja, hogy egyszerűen hazudtak, amikor azt mondták, hogy az ugynevezett document vert nem létezik. Caillaux maga keddi tanuvallomásában elismerte, hogy ezek a diplomáciai akták léteznek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Július 24. péntek. Róm. katb. Krisztina. Protestáns Krisztina. Görög orosz július 11. Eufémia vt. Nap kel 4 óra 27 percekor, nyugszik 7 óra 44 percekor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

Álszemérem.

A napokban a rendőrség figyelmébe ajánlták a marostúrdói állapotokat. És mi a baj? Be lehet látni a nők uszodájába, sőt még — ez is nyomós érv — az anyák kis gyermeküket is magukkal viszik a kádba, a fürdőmester pedig nem tart női alkalmazottat az asszonyok közt.

Nem tudom, azért irták-e ezt meg, mert valaki komolyan megütöközt ezen, vagy pedig asszonyhisteria van a dologban. Akár hogy is van, nem valami hízogó az ilyen álszemérem kérdés. Ma már divatját multa, hogy valaki azért szőgyelje magát, mert fürdőruhában van. Hat Abázia. Sorrana, meg a többi világfürdők vendégei is körülzárassák magukat?

Dehogy? A „strandon“ olyan közös élet folyik, mintha csak szalonban lennének. A parton tangóznak, uszonahelyekre fürdőruhában járnak. És egyikőjük sem szégyelli magát.

Emlékezzünk csak, mikor nekünk is meg volt a strandunk, nem együtt lubickoltunk-e, uszkáltunk azokkal, kikkel este korzóztunk, vagy bálakban, zsurokon táncoltunk. És még szégyellünk magunkat. Különbösen is ilyen esetekben csak intelligenciáink rovására íródik ez. Mikor egy nő 8 éves gyerektől szégyelli magát, vagy pedig a parton sétáló fiataloktól, az már álszemérem, aminek pedig ma már alapja nincs.

B. I.

— Gera Sámuel és az anyakönyvvezetés. Ismeretes dolog, hogy Gera Sámuel városi főjegyző eddigelé, mint anyakönyvvezető helyettes is működött a városnál. Ma azonban Gera Sámuel lemondott helyettes anyakönyvvezetői állásáról, mert a törvény értelmében a polgármester távollétében a főjegyző az anyakönyvvezetőnek közvetlen felügyelő hatósága lévén, ily körülmények között ugyanazon anyakönyvvezetőnek, kinek föléltes hatósága, egyzersmind alantas helyettese nem lehet.

— Mint értesülünk, folyó hó 19-én vasárnap nyílja meg GROSZ DEZSŐ a városházával szembe (Török timár házában) dusan felzerelt női divatruházát. Grosz ur a helyben és vidéki piacokon szerzett bő szakismeretével raktárát úgy állította össze, hogy közönségünk minden rétegének szükségletét teljes mértékben kielégítse, és alapos a felvételük, hogy cége üzlesek árul és olcsó szabott árú révén rövid időn belül hűlyeink kedvenc bevásárlási forrása lesz.

— Telefonállomás a Rákosi tanyák között. A Rákosi tanyai lakók, mint ismeretes, nem nagyon értenek azzal a kérelemmel fordultak a város képviselőtestületéhez, hogy a Rákosi tanyák között telefon állomás létesíttessék. A város meg is tette a tekintetben a szükséges lépéseket és úgy látszik, hogy megtehető eredménnyel, mert a nagyváradi posta- és táviratigazgatóság ma arról értesítette a város polgármesteri hivatalát, hogy nem zárkozik el a kérelem teljesítése elől, de először kéri a Rákosi tanyák csoportjának tervrajzát.

— Az új munkakönyvek. A kereskedelmiügyi miniszter új szabályozást adott ki az iparoságéknak munkakönyvére vonatkozólag. Az új szabályozás megállapítja a munkakönyv új formáját, mely a régi től több tekintetben eltér. A munkakönyv közzírát, minden jogszabálytalan tartalom-változtatás közönséghamisításként büntetendő. Az iparhatóság a munkakönyv kiadásakor nem írja be a munka nemét, (szakmát) melyben a segéd dolgozni akar. Ezt csak akkor jegyzi be, mikor ténylegesen, első ízben munkába beáll és bejelentik. Minden esetben, mikor az így beírt szakmától eltérő szakmában áll foglalkozásba, az iparos (gyáros) köteles ez eltérést a bejelentéskor az iparhatóságnál jelenteni. E változást az iparhatóság jegyzi be a munkakönyvbe, dátum megjelölésével. Ezentúl az új szabályzat szerinti munkakönyvek adatnak ki. Az eddig kiadott munkakönyvek újjal csak az illető segéd (munkás)

kérelmére cseréltetnek ki. Ily ki-cserélés részükre választójogi szempontból szükséges.

— Nő nem lehet községi jegyző. A községi törvény nem szól arról, hogy a községi jegyző csak férfi lehet, most azonban a belügyminiszter a törvényt úgy magyarázza, hogy nő nem lehet községi jegyző. A leirat, amely Hajdu vármegyéhez érkezett, Devich Anna egykori jegyzőgyakornok kérvényére, bizonyára nagy megütközést fog kelteni feminista körökben. Devich Anna kisasszony, akinek az édesapja egyek hajduvármegyei nagyközség vezető jegyzője, letette az érettségi vizsgát és miután más jegyzőgyakornok nem pályázott a megüresedett állásra, a községi képviselő testület a jegyzőgyakornoki állásra megválasztotta és meg is akar maradni a jegyzői pályán. Folyamodott tehát a belügyminiszterhez, hogy a gyakorlati év elteltével vegye fel a jegyzői tanfolyamra és annak tartamára részesítse a szokásos államsegélyben. A belügyminiszter elutasította a kérelmet, még pedig azzal az indoklással, hogy nem volna ugyan semmi akadálya a jegyzői oklevél megszerzésének, azonban nem lenne semmi értelme, mert nő nem tölthet be — községi jegyzői állást. A miniszter azzal indokolta meg álláspontját, hogy a községi törvény értelmében a jegyző hivatalból tagja a községi képviselőtestületnek, már pedig a törvény értelmében nő nem lehet tagja annak, e szerint községi jegyző sem lehet.

— Lessi-lesben. Szomorú idők járnak Biharban. Naponta megfordul a végrehajó a bihari magyarok partján. A múlt héten Zsákon tette tiszteletét Lessi János gazdánál néma-ly ingák elő veresése elől. Az öreg Lessi János elkeveredve tiltakozott a letét ellen, majd mikor látta, hogy ez hiába való, a postára ment és ott a következő táviratot adta fel:

„Ferencz József ő felsége

Bács.

Baj van Zsákon, jöjjön azonnal, szeker várja Ujfaluiban az állomásnál.

Id. Lessi János.”

Lessi János ma is lesi, hogy ő felsége mikor érkezik az ujfalu állomásra.

— Eljegyzés. Varga Anna vasuti vendégszolgálatos özvegy Margitkát eljegyezte Ruff Lajos az Arad csanádi vasutak fiatal tisztviselője.

— Dr. Fried fogorvos augusztus hó 11-ig nem rendel.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Larch Rozália 6 hónapos, Jód Juliana 5 hónapos, Papp József 5 hónapos, Juhász István 61 éves, Deák Julianna 4 óras, Hódi Gergely 71 éves korában.

)(Főzésre alkalmas barack-céfrét a legmagasabb naplárban vesz a KORONA-depó.

Csak ma pénteken, f. hó 24-én

nagy művészt

a Korona-szálló kerthelyiségében.

Vendégszerelés, kabaré és

Variete „Bomboniere“

Kiss Mancika, az ország legkisebb

primadonnájának felüptével.

The Adilisz, céllövő-művész.

Kálay Ica, kabaré diva.

Erdélyi Irén, kabaré művésznő.

Les Eduards, akrobaták.

Kezdeté este 9 órakor.

Borzalmas szökés az örültek házából.

— Az örült asszony átrágtá a drótháló.

Rémregényekbe illő, hajmeresztő eset történt a nagyváradi elmekórházban. Egy rendkívül erős, tagbaszakadt nő ápolt T. A. kiszökött a tébolydából még pedig nagyon érdekes és izgalgó körülmények között.

T. A. egy öles természetű, borzasztó erős ápolónő volt a budapesti Szent-István kórházban. A hatalmas erejű néhány hónappal ezelőtt megőrült és beszállították a Lipótmezőre. Itt azonban nem volt hely és mint annak idején megirtuk, Nagyváradra szállították 30 női beteget. — Közöttük volt T. A. is, aki különben állandóan dübörgő köz és önvészélyes beteg. Folytonosan lepedőbe vagy kényszerzubbonyba csavarták, az erős asszony azonban letépte magáról a lepedőket, szétszakgatta a kényszerzubbonyt és habzó szájjal sikította rohamát az ápolókra. Sokszor 20 lepedőt csavartak rá és T. A. iszonyu erővel mind a huszat sallangokra tépte.

Most már nem volt más, csak a drótháló ágy. Ebbe fektették, ráborították az erős, vastag szálú vas-háló és két oldalt Wertheim-lakkal lezárták. Napok óta aludt már így a szerencsétlen asszony.

Tegnap szintén a drótháló alá préselték, mert nagyon nyugtalan volt. Amint az ápolók lefektették, T. A. alvást szimulált és amikor magára hagyták, hozzáfogott rendkívül nehéz és veszélyes munkájához.

A fogaival kirágta a zsinor vastagáru drótköböt szőtt hálót, leszakította a lakstokat, nekiesett az ajtóknak és kieresztette. Egy ingben kilöpett a folyósóra s onnan a kerbe a borzasztó munkával hajnali négy órára készült el. Fél ótkor keresztül mászott a magas kőkerítésen és a szőlőhegyek felé futott.

A faluról jövő paraszt vásárosok vették észre a szerencsétlen beteget. Ott állott egy dombon rongyos ingben kibomlott hajjal. A hajában és a teste körül meztel virágból koszorukat font melódiait dalokat énekeltek gesztikulált s kiabált.

A falubeliek értesítették az elmekórház személyzetét, mert tudták, hogy csak örült lehet felvirágozott asszony. A tébolydából több ápoló sietett ki a hegyre és hosszabb hajszát után a falusias segítségével lefogták T. A. Visszavitték a kórházba, ahol keletőzt gondos fognak rá ügyelni.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(512)

75. fejezet.

A rendőrségen.

Ezen távirat feladása után Derecskey eibucsuzott barátaitól s egyedül hajtatott a Rókus-kórház ócska épületéhez. A kapus nem akarta beereszteni.

— A rendes látogatási idő délután 4 és 5 óra közti van, mondá a portás, külön engedély nélkül más időben nem ereszthet be látogatókat, annál kevésbé becsúszhatom be az urat éjnek idejére.

— Én Derecskey Sándor országgyűlési képviselő vagyok, a menyasszonyomat ma éjjel hozták be és én most értesültem erről, látni akarom, beszélnem kell vele.

— Igen sajnálom nagyságos ur, de még a képviselő urakkal szemben sem tehetek kivételt.

— Az igazgató ur itthon van?

— Itthon van és alszik.

— Majd felköltöm.

— Tessék.

E pillanatban érkezett oda a kórházi templom szelíd és nemeslelkű plébánosa, ki megint valamelyik haldokló családjánál járt.

— Mi tetszik kérem? kérdezte Derecskeytől.

Derecskey bemutatta magát és elmondta mit akar.

A plébános aztán saját felelősségére és saját maga vezette Piroška ágyához Derecskeyt.

A pap egy hosszú szürke kórházi szobába lépett Derecskeyvel.

Körülbelül húsz ágy lehetett a szobában s minden ágyon egy-egy viaszarcu beteg nő feküdt.

A falról lefüggő lámpa le volt huzva.

Az apáca lábujjhegyen járt a betegek közt s ennek takaróját, annak sebkötését igazította meg, vagy jeges borogatást cserélt azon a betegen, kit borogatni kellett.

Derecskey firkésző tekintettel nézett körül a homályos teremben.

Az apáca eléjük sietett és a fősziteledő urtól kérde, hogy kit keresnek.

Csak hogy Derecskey szemel egyedül is ráakadtak a keresett betegre.

Piroška ébren volt.

Laz győtorle, de meg a kiállott igazgatóság sem engedte pihenni.

Szomorúan kezeit nyújtott Derecskeynek.

— Itt vagyok, Sándor, itt a szomorú helyen, rebegte bánatosan, de azért ez királyi hely ahhoz képest, a honnan menekültem.

Derecskey ajkaihoz huzta a beteg leány kezét és forrón, szeretettel, szinte lázasan megcsókolta azt.

A fősziteledő egy pár lépésnyi távolságra visszahúzódott az apácával a betegek körül, beszélgette halk süttősszai.

(Folyt. köv.)

Nyiltér*)

Fontos tudnivaló!

Miután Makón eddig sárka arany-színű dugóval palackosor csakis üzletéből hozott forgalomba és miután mostanában már több üzletben meggyártmányú söröket is dugaszolnak olyan színű dugóval, bátorodom a nagyérdemű közönség figyelmét arra felhívni, hogy tövedés elkerülése céljából sziveskedjék a dugón levő nyomást elolvasni, amely a következő felirattal van ellátva:

Kőbányai Polgári Söröző R. T.

Továbbá figyelni kell arra a feliratra is, hogy van Temesvári Polgári sör is, amely nem azonos az én sörömmel, amely: Kőbányai Polgári Sör R. T. címmel van ellátva.

Iritz Sámuel özv. cég

a Kőbányai Polgári Sörgyár R. T. főraktárosa.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Új vöröshagymás-zsák

jutányos áron kapható

Markovics Zoltánál

Deák Ferenc utca 31. ujszám alatt (buzas Pulitzerral szemben)

Eckhardt Vilmos
kéthalmi (Földeák) gaz-
dasága kisebb-nagyobb
parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a
tulajdonossal, vagy meg-
bizottjával a helyszínen.

Földeladás. A mezőhegyesi
utfélen

10 HOLD FÖLD

gabonatermés alá szabadkézből örök-
áron eladó esetleg hasznbérbe is
kiadó. — Értekezhetni lehet Bogárzó
742. sz. alatt Börsök Imre tulajdonossal.

Házeladás. A Petőfi-utca 15/b
ujszámu HÁZ, mely
8 évig adómentes, áll 3 utcai padló-
szobából, előszobából, 2 konyha, speiz,
nyitott folyosóval és mellékhelyisé-
gekkel, ártási kut bevezetéssel
együtt szabadkézből eladó. Értekez-
hetni lehet a tulajdonossal, Erdélyi
Antal asztalossal.

Földeladás. A mezőhegyesi ut-
félen Kozma János
és Baló Benedek szomszédságában a
Kozma Péter-féle

24 kat. hold föld

örökáron eladó. Értekezni lehet Szé-
regen Falk Ferenccel a csendőr-
laktanyában.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

a „Makói Független Ujság”
nyomdájában eladó.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szeplő, májfolt,
arc- és kézvrösség és min-
dentféle bőrtisztítási ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
Ezen piperszeres több kiállításra ér-
mekkel lettek kitüntetve.

Kiadó ház. Gulácsi János
szomszédságában Rácz Imre-féle
ház, melyben négy egymásba
házt, nyíló szoba, konyha, élés-
kamra, pince szőlő, kert hosszabb
időre kiadó. — Értekezhetni lehet
Kövér Lajos állami iskolai
tanfőnökével.

Van szerencsém a mélyen tisztelt
közönség figyelmét felhívni az álta-
lam zománcból, majolikából és
porcellánból készült

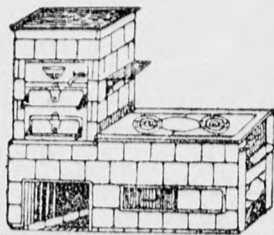
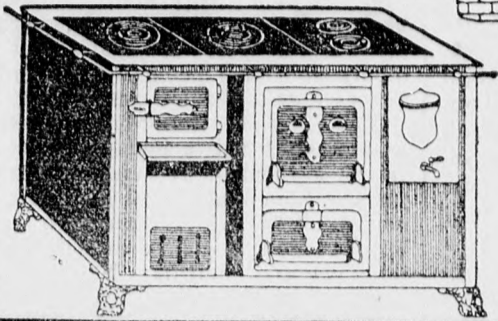
takaréktűzhelyekre,

melyek különböző kivitelben nálam
mindenkor készen kaphatók és mühe-
lyemben bármikor megtekinthetők.

Rajzintával és köll-
ségvetéssel díjtalanul
szolgálók vagy levél-
beli megkeresésre vi-
dékre is megyek. Sir-
kerítések egyszerű és
diszes kivitelben ké-
szítek, mindennemű la-
katosmunkát vállalok.

GUDLIN MÁTYÁS
épület- és műlakatos
Makó, Megyeház-u. 34.

Munkaidő beálltával a legjobb

munkáspálinkák a „KORONA”-

depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Ko-
rona”-depóban az elismert jó pálinkák és borok a régi ár-
ban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek
saját főzésű,

::: tiszta törköly, szilva- és seprő pálinkáját. :::

Eredeti gyári fejtésű kitünő sörök jutányos árban kaphatók.

Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

::: granit sirkővek :::

25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig
voltak, mivel azokat újonnan berende-
zett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirlótokat

6 személyre, 25 évi felelősség mellett
800 kor.-ért vállalok 3 évi törlesztésre,
kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, saját ház.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönsé-
get, hogy a technika legújabb vívmányának,
a légnyomásos

„EOLOS” házicsengők

egyedüli árusítását megkaptam. Az „EOLOS” olcsósága mellett biztos és
rendkívüli tartós üzemű, úgy hogy ezen tulajdonságainál fogva nélkül-
özhetetlen minden modern házban. — Azonkívül a t. gazdaközönség
szíves tudomására hozom, hogy különféle legújabb gazdasági gépeim
megérkeztek, különösen a világhírű

„KÜHNE”-féle vetőgépeimet

ajánlhatom szíves figyelmükbe. Tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe
és gépraktára **Makón.**

TELEFON-SZÁM: 50.

TELEFON-SZÁM: 50.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.

MUSCHONG
BUZIÁS

gyógyfürdője

A magyar Naueim
Temesmegye. Idény máj 15 - okt. 1.
Természetes szénsavas-sósavas-rádi-
umforrásokkal. Elsőrangú gyógyhely
páratlan hatással

Szívántalmaknál

szívizom- és billentyűbajoknál, a vér-
edények elmeszesedésénél, ideges szív-
bántalmaknál, szívgyengeségnél,

Női bajoknál

idült lobok, izzadmányok, méhbajoknál
hőszámvavaroknál, továbbá a vér meg-
betegedéseinél, köszvény, rheuma, ideg-
bántalmaknál (tabes),

**Vese- és hólyag-
bajoknál**

idült veselob, hólyaghurut, prostabajok
stb.

Természetes szénsavas-sósavas rádium-
ürdők. Motorfürdők. Hidegvízgyógyintézet,
évkúra. Röntgen és Zanderintézet. — Di-
táskonyha. — Kitünő ellátás. Mérsékelt
árak. Hivat. fürdőorvos és igazgató
törvös:

Dr. Mahler Gyula

Füüdőorvosok: dr. Biasini Ferenc, dr.
Porutiu Romulus, dr. Pataky Nándor,
dr. Schopf József, dr. Sugár Rezső, dr.
Güss Rezső, dr. Dian Miklós, dr. Bor-
ca Demeter, dr. Weisz Hermin.

Részletes prospektussal és fel-
világosításokkal szívesen szolgál

a **Füüdőigazgatóság,**
Buziásfürdő.

Földeladás. Az Ó-szegedi

országút mellett
levő szilágyi-féle 100 kishold szántóföld
kisebb-nagyobb parcellákban termés-
sel vagy anélkül szabadkézből eladó.
Értekezhetni lehet Diósszilágyi Jánossal
és dr. Diósszilágyi József ügyvéddel.

Elismert legjobb motorok

Világhírű eredeti „Körtirg”
Diesel motorok
álló- és fekvő szerkezetben.

Szivógáz
::: és benzínmotorok. :::
Cséplőgarnitúrák benzín- és
nyersolajlokomobillal. Benzi-
nes magánjárók.

Meglepi ujdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki
iroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjoni jltalanul árajánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER

és minden egyéb tisztáltsága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag-crém

használata által. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsíros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és f. n. omítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb a POPPER-féle H A J S Z E S Z. A hajgyökereket erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.	A fogak épségben tartására és A S Z Á J tisztán tartására a POPPER-féle Menthol szájviz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.	Ősz haj fiatal színének visszaadására a Popper-féle H A J F J I T Ó a legjobb. Néhány napi használat után a haj eredeti színét visszaadja. Ára 1 és 2 korona.
---	---	---

Kapható egyedül:

POPPER GYULA drogériájában Makó, Főtér.

TEJCRÉM Próba tégely tejerém 1 tégely ára 50 fillér. tejerém szappan tejerém poudér **20 fill.**

Javításokat a legszakszerűbben és legpontosabban végzem.

A raktáron levő ékszerárúkat a legolcsóbb árban árusítom.

ÜZLET ÁTHELVEZÉS

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

óra- és ékszer-üzletemet

május 1-én Böhm-házból Ott Károly mellé, Kertész Aladár újonnan épített házába

HELYEZTEM ÁT.

Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítom, a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

ZABLAHOVSZKY SÁNDOR

óras és ékszerész.

ÜZLET ÁTHELVEZÉS.

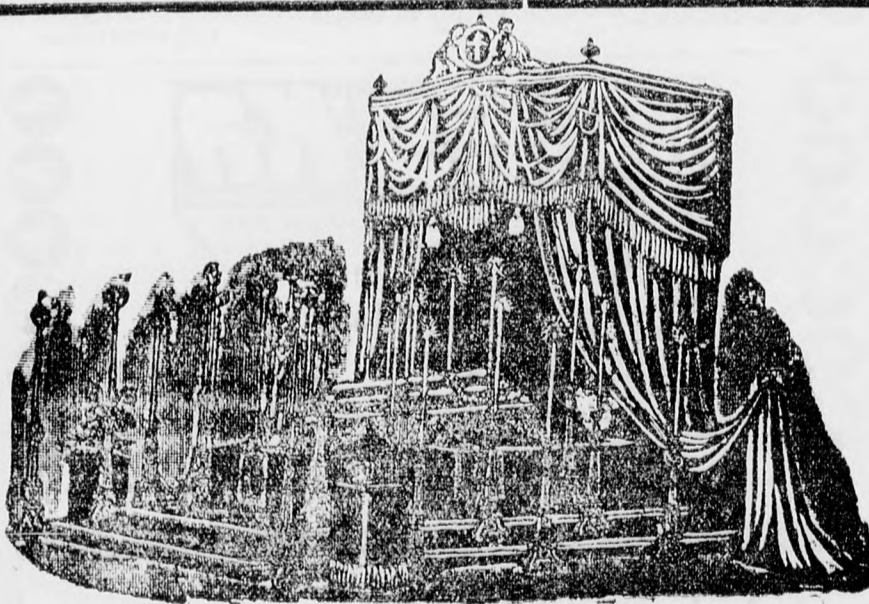
Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

nezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkell, selyem, minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek. Sirkoszoru érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem tisztelem szakszerű és legszolidabb alapon val vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel **MOLNÁR KÁROLY** a Horváth Nándor utóda cég vezetője.

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

ÉRTE ITÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca

(GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engem bizott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeltteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítást és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szi-

bárony és selymezett brokáttal átvont, valamint

Hogyan leszünk 100 esztendősek?
Válasz: Igyek naponta 2-3 palack

Szent István Dupla Malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomor bajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. o o
Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártja. Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Zeitler Rudof és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi lisztüzleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségnél 3 fi l.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leg gondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőraktárában szerezhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

Értesítés! Az aratási és eséplési időnyre a legjobb pálinkákat

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legméltányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhető be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SÁMUEL ÖZV

Rendkívüli feltűnést keltenek

Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárunkban állandóan nagy választék!

Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Igyon maga is
KAKUKFŰ KESERŰT!

1 NACT ÖVEC
4 KORONA

6 KIS ÖVEC
5 KORONA

Készíti: Rankovszky J. CÖDÖLLŐ

A KAKUKFŰ GYOMORLIKÖR

nélkülözhetetlen ital gyomor bántalmaknál.

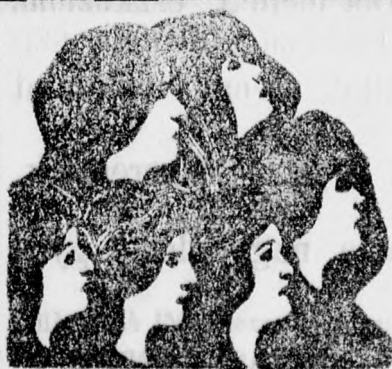
Kapható mindenütt.

Makón főraktár:

Sándor Zsigmond
gyógyszertárban.

ES-KA keréparunk által koncentrált kötkarik...
cca. 40%
erőkifejtés megtakarít

A legfontosabb újdonság
Egyedüli árusítás: Glück Samu, Makó.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölni viz, kölni viz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: POPPER GYULA drogueriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.